Na návšteve u nového predsedu ŠRPPK Prešov

Šarišská regionálna poľnohospodárska a potravinárska komora má nového predsedu. V júni sa ním stal konateľ Agrofarma - K, s.r.o. z obce Medzany Peter Kijovský. Regionálnu komoru má v pláne posunúť dopredu, aby reálne fungovala a prinášala svojim členom omnoho viac benefitov. Mladý poľnohospodár vníma obrovský tlak na sektor z viacerých strán. Silný hlas samosprávy by podľa neho určite pomohol vytvoriť protiváhu voči politike EÚ, ale aj „výmyslom“ z domácej exekutívy. „Poľnohospodár nemá status, že je v tejto krajine žiadaný. Nemám obavy, že by som niečo nedokázal vyrobiť a predať, ale tie externé stresy sú také vysoké, že si vravím, pre koho to robím, prečo vlastne?,“ hovorí v rozhovore poľnohospodár Peter Kijovský.

Aké máte v regionálnej komore plány?

Išiel som do toho nie preto, aby som mal ďalšiu čiarku v životopise, ale aby sme sa pokúsili komoru posunúť aspoň o schodík vyššie. Očakávam aj spätnú väzbu od členov Šarišskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, aké majú očakávania. Teraz nám množstvo času zaberajú práce na poliach. Niekedy po zberových prácach, keď sa poriadne zorientujem a navnímam všetky dôležité aspekty z regionálneho pohľadu, by sme sa stretli s členmi a začali naplno riešiť aj veci ohľadom komory.

Chcem, aby sa naša regionálna komora naďalej pevne stála na nohách, aby mala nejakú úroveň a fungovanie členov bolo aktívnejšie. Samozrejme, chceme aj viac členov, pretože čím ich bude viac, tým viac peňazí získame a s tým prichádzajú aj väčšie možnosti na rozvoj.

Ako vnímate fungovanie komory vo vzťahu k poľnohospodárom a ich práci?

Chápem fungovanie komory, vidím aj kus roboty - prácu a komunikáciu okolo priamych platieb, rovnako aj aktivity v zahraničí, ako posledné protesty v Štrasburgu a v Bruseli. Vidím, že robota je odvedená, ale podľa mňa to nevidí každý. Posun informácií je preto mimoriadne dôležitý. Podstatné je aj prepojenie regiónov priamo s vedením komory, ktoré má väčšiu váhu a dokáže tie výsledky

odprezentovať najlepšie.

Každý hovorí o združovaní a jeho výhodách, ale keď príde na lámanie chleba, tak je často problém s platením členských príspevkov, prípadne sa objavia iné faktory, ktoré tomu bránia. Ako to vidíte Vy?

Výhody združovania sa vidím napríklad aj v odbytovom združení prvovýrobcov mlieka a v odbytových združeniach pre rastlinné komodity, v ktorých pôsobíme. Dlhé roky to funguje. Tam je pekne vidieť, že keď fungujeme spolu, tak ten nákup do výroby a samotný predaj produktu je omnoho výhodnejší.

Keď chceme tvoriť silnú protiváhu, potrebujeme mať počty. Spolu by sme boli silnejší a vyjednávacia pozícia by bola určite lepšia. Členský príspevok podľa mňa nemôže enormne zaťažovať poľnohospodársky podnik. Za tie výhody, ktoré tam sú, je určite rozumné si platiť. Keby nás bolo viac, tak by boli tie výhody ešte väčšie.

Čomu sa venujete v rámci hospodárenia na farme?

Gro tvorí živočíšna výroba. Máme 220 kusov hovädzieho dobytka z toho 100 kusov kráv tvorí šľachtiteľský chov slovenské strakaté. Máme vynikajúcu úžitkovosť. Neskromne poviem, že ide o najlepší chov v širokom okolí. Okrem toho máme jalovice a pár kusov plemenných býkov. Mlieko dodávame cez spomínanú odbytovku do sabinovskej mliekarne a Kežmarku.

Hospodárime na 360 hektároch. Pestujeme sladovnícky jačmeň, pšenicu, hrach, krmoviny a každý rok sa venujeme aj nejakej špeciálnej plodine. Tento rok to bola ďatelina purpurová. Pestujeme aj zemiaky asi na 2,5 hektároch. Máme dokopy 11 zamestnancov. Dvaja sú z Ukrajiny. Sme za nich vďační, pretože do živočíšnej výroby sa nehľadajú ľudia ľahko.

Aké máte ešte vízie do budúcnosti? Plánujete sa vo svojom podnikaní rozrastať?

Počty zvierat neplánujeme navyšovať, skôr možno uvažujeme o znižovaní. Priestor nie je ani na zvyšovanie plôch na hospodárenie. Zmysel vidím v zmene hospodárenia. Presadzovaný eko trend a všetky tie tlaky z únie sú veľké. Regeneratívne poľnohospodárstvo je jednou z možností, kde by sme sa mohli vidieť s našim podnikaním.

Prečo premýšľate nad znižovaním stavov, keď máte dobrú úžitkovosť?

Samotná výroba mlieka a chov kráv ma veľmi baví. Je to srdcovka. Z dlhodobého hľadiska však aj tá srdcovka bez ďalšej inšpirácie postupne ochladne. Mne nevadí pracovať každý deň od rána do večera. Ale míňajú sa už aj ľudia, s ktorými to dokážeme robiť. Generácia môjho otca, ktorý farmu zakladal, odchádza a noví zamestnanci sa nehľadajú ľahko.

Okrem týchto každodenných problémov je demotivujúce počúvať okolie, ktoré nás vníma ako tých, ktorí všetko naokolo špinia. Potrebujeme posilniť status, že tvoríme krajinu, skrášľujeme ju. Nie sme tí, ktorí robia bordel s hnojom a slamou.

Ďalší tlak prichádza od našej vlády a EÚ smerom k ekologickému hospodáreniu a znižovaniu emisií. Kontroly zvyšujú administratívnu záťaž a celkovo nároky na hospodárenie sa zo dňa na deň zvyšujú. Tlak je na nás poľnohospodárov vyvíjaní z každej strany. Poľnohospodár nemá status, že je v tejto krajine žiadaný. Nemám obavy, že by som niečo nedokázal vyrobiť a predať, ale tie externé stresy sú také veľké, že si vravím, pre koho to robím, prečo vlastne? Chceme cítiť od spoločnosti, že sme pre ňu potrební.

V tomto smere by teda určite pomohla tá silná samospráva. Ako vnímajú poľnohospodári z východu vplyv domácej politiky na ich podnikanie?

Ja vždy hovorím, že počasie urobí menej škody ako neuvážene rozhodnutia politikov, ktoré neprepojené s odbornou praxou. Minulý rok bol extrémne suchý, no tento rok sme vozili na naše územie ukrajinskú pšenicu. Dovolím si tvrdiť, že sucho narobilo menej škôd ako tie lacné dovozy z Ukrajiny.

Je však asi potrebné pracovať aj so spotrebiteľmi, aby sa to vnímanie sektora zmenilo aj v spoločnosti.

Určite áno. Každá prezentácia poľnohospodárstva a potravinárstva pomáha. Myslím si, že najviac efektívna je cez najmenšie deti. Aj k nám na farmu chodia exkurzie zo škôlok a škôl. Deti si to musia, ako sa hovorí, obchytať, ovoňať. Potom aj doma hovoria, aké krásne zvieratká videli na farme. Samozrejme, že to stojí aj čas a peniaze, ale musíme to robiť. Aj v masmédiách aj v regióne. Aby sme nevyzerali len ako tí, ktorí stále len vyplakávajú a pýtajú peniaze, ale ako tí, ktorí tvoria tú krajinu a robia veľa pozitívnych vecí.

Či voda v obci stečie pomaly alebo rýchlo, to je úloha poľnohospodára. Či vyplaví alebo nevyplaví dedinu, to je aj úloha poľnohospodára. Či to tu vyzerá pekne alebo zaburinene, je rovnako úloha poľnohospodára.

Čo by podľa Vás najviac pomohlo agropotravinárstvu na Slovensku?

Že by poľnohospodár bol poľnohospodárom, nie administratívnym pracovníkom. Aj tieto veci by možno mohla zastrešiť nejaká organizácia. Tuším vo Francúzsku keď sa opýtate poľnohospodára, za koľko predáva úrodu, za koľko nakupuje stroje a vstupy alebo ako to majú s administratívou? On odpovie, že nevie. Pretože všetky tieto úkony zabezpečuje nejaká organizácia, ktorej je členom. Robí zaňho administráciu a on sa venuje poľnohospodárstvu.

Chýba nám strednodobý výhľad, aby poľnohospodár vedel, čo sa od neho vyžaduje. Vždy príde nová vláda a tá zmení stratégiu. Raz sa podporujú malí, raz veľkí, raz ideme vpravo, raz vľavo. Musíme sa rozhodnúť, čo chceme, mať tu jeden systém a v jednej línii ísť aj v dotačnej politike s cieľom, čo chceme podporovať. Sejeme pšenicu v jeseni, ale usmernenie dostaneme na ďalší rok v marci . To sa takto nedá robiť. Kebyže takýmto spôsobom kŕmime kravy, tak už by dávno zdochli. Dajme sedliacky rozum do toho, nevymýšľajme niečo, čo je už vymyslené. Počúvajme gazdov, ktorí roky poznajú svoje pozemky.